SZÍV-HANG

A PESTSZENTLŐRINCI FŐPLÉBÁNIA IDŐSZAKOS KIADVÁNYA

XXIV. évfolyam/4. szám

A várakozás ideje

Egy énekszöveg szerint „nagy tűz van születőben abban, aki tud várni.” Egyházunktól évről-évre megkapjuk az esélyt arra, hogy tanuljunk várakozni. Az Advent bűnbánati időszak, de elsődleges feladatunk nem is az étkezéstől való tartózkodás, hanem a virrasztás: a figyelem tudatos koncentrálása arra, akinek el kell jönnie. El kell jönnie a világba, el kell jönnie az életünkbe, el kell jönnie akkor is, hogyha meg kell halnunk.

Egy nagy tűz van születőben... Könnyen elfordítjuk a figyelmünket Isten dolgairól, a Szentírásról és az imádságról, hogyha látszólag nem történik semmi. Olvassuk Isten igéjét, mely nem más, mint egy tömör beszámoló nagy csodákról, harcokról, feszültségekről. Mi pedig még az imádság végén is ott ülünk – jobb esetben térdelünk –, ahol belekezdtünk. Jézus sokszor az egész estét az Isten imádásában töltötte – ilyen imádság előzte meg az apostolok kiválasztását, és ne feledjük: köztük volt Júdás, aki végül elárulta őt.

Érdekes élmény volt néhány éve a baleseti sebészeten feküdnöm. Sokan fognak az idei adventben saját ágyukon, vagy rosszabb esetben kórházi ágyon feküdni. Az ágyról csak a mellékhelyiség elérése érdekében vergődtem le valahogy, komoly tervezés után: mit kell vinnem, mi fölösleges? A NASA a Holdutazást tervezte úgy meg 1969-ben, ahogyan én ezt a kis kiruccanást. Imádkoztam is, kértem az Urat: segítsen meg vállalkozásomban. A járókeretről elmagyarázták: csak kanyarban kell vigyázni vele, nehogy tönkre tegye a frizurámat a menetszél.

Vajon kevesebb voltam akkor, mint most? Vajon a mostani terveim annyival fontosabbak, mint az akkoriak? Vagy az a döntő, ami belül történik? Az a döntő, ahogyan a bennünket érő kihívásokban megkeressük - vagy rosszabb esetben elveszítjük - az Istent?

Akkor tanulunk meg várakozni, ha megértjük, hogy az Ő tettei a lényegesek. Mi végezzük el azt, ami ránk szabott, de higgyük el: Ő a fontos, akinek el kell jönnie, aki azért jön, hogy tüzet hozzon a földre, hogy aki él, már ne magának éljen, hanem annak, aki érte meghalt és feltámadt.

Tanuljuk meg a várakozást a Plébánián is! A Plébánia közösség is megsérült most. A legelemibb funkciókat, az összegyülekezést, a szentmisét, a gyóntatást aprólékosan meg kell tervezni, mert nem nyilvánvaló a feladat.

Nyissa meg ez szívünkben a várakozást arra a mindenható Istenre, aki egyedül tud cselekedni bennünk. Szülessen meg nagy tűz abból a tapasztalatból, hogy amikor mi tehetetlenek vagyunk, velünk az Isten.

Gábor atya

Kiss Mónika: Jászol

Roráte

A kéklő félhomályban
Az örökmécs ragyog,
Mosolygón álmodoznak
A barokk angyalok.

A gyertyák rendre gyúlnak,
A minisztráns gyerek,
Mint bárány a mezőben
Csenget. Az árny dereng.

Hideg kövön anyókák
Térdelnek. Ifju pap
Magasba fölmutatja
Szelíden az Urat.

Derűs hit tűnt malasztját
Könnyezve keresem.
Ó gyönyörű gyerekség,
Ó boldog Betlehem!

Juhász Gyula

Tartalom

A várakozás ideje 1
Titokban jött hívás - interjú Forgács Balázs diakónussal 3
Boldog ember és pap - interjú Varjú Imre atyával 7
Elengedni, de mit? 10
Új Közösségi ház a láthatáron 12
Historia domus 14
Plébániánk hírei, információ 16

Titokban jött hívás

- Interjú Forgács Balázs diakónussal

▪ **Hogyan érkeztél ide a plébániára?**

▪ Hallottam már rólatok. Áron atyát ismertem szeminaristaként, és ismerem Lőw Gergőt is. Ők sokat meséltek nekem, amiből kialakult bennem egy kép a lőrinci plébániáról, hogy milyen jó lehet itt a közösségi élet. Most személyesen is látom, hogy tényleg van is erre igény az itteni emberekben, és energiájuk is, amit bele is tesznek a közösségbe. Na, meg jártam itt a Délfeszten is.

▪ **Honnan érkeztél?**

▪ Besenyőtelekről jöttem, egy Heves megyei faluból, Füzesabony mellől. Ott nőttem föl, középiskolába pedig Egerbe jártam. Egyetemre jöttem fel Budapestre. Személyes lelki kötődésem Lőrinchez, hogy Besenyőtelken a templom védőszentje Szent Lőrinc, és pont diakónusként vagyok itt – s ugye Szent Lőrinc is diakónus volt.

▪ **Hol érkezett a hívás a papi hivatásra?**

▪ Egyetemre jártam akkor. Gyerekkoromban megkereszteltek, voltam elsőáldozó és bérmálkozó is, ahogy mindenki a családban, de a hitünket nem gyakoroltuk. A felkészítő éveket leszámítva nem is jártam hittanra, sem templomba. Később, amikor már egyetemista voltam, gondolkodtam el azon mégis, hogy van egy hitem, tartozom egy valláshoz. Meg voltam bérmálva, amiről tudtam, hogy nagy jelentősége van az Egyházon belül. Elindult valami köztem és Isten között, de megszakadt. Éreztem, hogy nem lenne jó annyiban hagyni. Megmozdult bennem egy gondolat, hogy jobban mélyedjek el benne.

▪ **Láttál példát magad körül a keresztény életre?**

▪ Iskolásként olyan nagyon konkrét példát nem láttam, inkább, ami elgondolkodtatott, hogy azokban a családokban, ahol kicsit gyakrabban szóba került Isten, gyakrabban jártak a templomba, ott nagyobb szeretetet éreztem a családtagok között. Azt tudtam megfogalmazni magamnak, hogy az olyan családban, ahol Istent szeretik és fontos számukra, ott tényleg nagyobb a szeretet. Egyre inkább úgy gondoltam, hogy nekem is jó lenne komolyabban venni a hitem, hogy majd a saját családomban is ezt a szeretetet teremthessük meg.

A hitemet így lehetett volna megfogalmazni: „Jézus igen, Egyház nem". A „magam módján hívő" voltam: tudtam, hogy Isten van és lát engem. Fontos volt számomra, hogy szeretnék Istennek tetsző, erkölcsös életet élni és jót tenni, de nem éreztem, hogy ezért az Egyházhoz kellene tartoznom.

▪ **Milyen tanulmányt kezdtél el Budapesten?**

▪ Szláv nyelveket és irodalmat tanultam az ELTE BTK-n. Főszakom az ukrán volt, s amellett szlovák minor szakot is végeztem. Emellett további nyelveket is kellett fölvennünk, esetemben ezek a litván és az orosz voltak.

Mindig szerettem volna megtanulni idegen nyelveken beszélni, mert olyan különleges dolognak tartottam. Középiskolában angolul és németül tanultam, de szerettem volna kisebb nyelveket is megismerni, így terelődött a figyelmem a szomszédos szláv népek kultúrájára.

▪ **Hogy állsz a közösséghez? Milyen élményeket szereztél e téren?**

▪ Ennek fontossága fokozatosan alakult ki az életem során. Másodéves voltam, amikor elkezdtem templomba járni. Tanultam, dolgoztam, versenyszerűen sportoltam, és a haverokkal is gyakran összejártunk. A nyüzsgő hétköznapok közepette egyre erősödött bennem a *vágy, hogy néha leálljak, elcsendesedjek, és Istennel legyek*.

Elhatároztam, hogy egy vasárnap elmegyek templomba. Egy őszi vasárnap volt.

Akkoriban a 7-es busszal jártam be az ELTE-re. A Thököly úton volt egy templom, ami mellett nap mint nap elmentem. (Thököly úti Rózsafüzér Királynője Plébánia – a szerk.)

▪ **Nem hagytad, hogy gondolat maradjon a templomba járás, hanem meg is tetted. Ez azt gondolom, már önmagában is tiszteletreméltó manapság egy fiataltól, a sűrű egyetemista éveiben.**

▪ Kaptam elejtett mondatokat beszélgetésekben olyan emberektől, akikre fölnéztem, például: „Nekem azért fontos Isten”, „Mi járunk vasárnap templomba”. Ezek is adtak egy lökést, hogy én is meginduljak ezen az úton, illetve gondoltam, hogy ezzel én is több lennék. Azután egyre több jel érkezett az életemben. Amikor beértem a Thököly úti templomba, láttam, hogy rengetegen vannak, már nincs ülőhely, kint volt a TV is. Gondoltam, hogy valami nagyon híres templom lehet ez.

Elkezdődött a szentmise, bejött a bíboros, és a plébános néhány szóval köszöntötte a híveket. Kiderült, hogy ez a templom tíz évig zárva volt – egy tűzvész miatt. A templom leégett, a közösség szétszéledt, és ez az atya került oda két évvel azelőtt. Ő kezdte el a templom felújítását és a közösség újraszervezését. Épp azon a vasárnapon - advent 1. vasárnapján - volt az ünnepélyes nyitó szentmise, én pedig épp akkor jöttem el. Ha egy héttel korábban megyek,

Úton a Szent Balázs-szigetek felé

zárva találom az ajtót! Azzal a templommal együtt kezdtük újra az életünket Krisztusban. Onnantól kezdve oda jártam. Először csak a vasárnapi szentmisékre, aztán már hétköznap is éreztem hívást, hogy elmenjek. Elkezdtem olvasni a Szentírást, idővel jelentkeztem gyónásra, elkezdtem áldozni. Eltelt egy-két év, s egyre inkább azt éreztem, hogy jó lenne egy közösséget találni. Szerettem volna találkozni korombeli hívő fiatalokkal, akikkel megoszthatjuk a gondolatainkat, élményeinket, kérdéseinket a hittel kapcsolatban, s akikkel így megerősítjük egymást a hitünkben.

Elkezdtem hát közösséget keresni. A Google kidobta nekem a Szent István Bazilikát. Egy plakátot, hogy kedd esténként várják a fiatalokat. Elmentem és megtetszett. Harminc-negyvenen jöttünk össze fiatalok. Nagyon jó volt. Énekeltünk, olyan témákról beszélgettünk, ami bennünket érint, a hit, teológia, erkölcs, Szentírás terén. Voltak kiscsoportos beszélgetések, ahol megoszthattuk egymással a véleményünket, kaptunk egy tanítást az atyától is, végül pedig egy kis agapé. Itt ismertem meg először az Egyház élő arcát, hogy mennyire jó és alkalmas is egy mai fiatalnak arra, hogy megtalálja azokat az értékeket, amiket keres, valamint társakat és közösséget. Két évig jártam ide mielőtt jelentkeztem a szemináriumba.

Ez a közösség is hozzájárult, hogy megtaláljam a hivatásomat. Sok motiváló példát láttam köztük: olyan fiatalok voltak, mint én, akik egyetemre jártak, dolgoztak. Emellett viszont vállaltak önkéntes szolgálatokat az Egyházban (72 óra szervezése, szociális munka, gyerekek táboroztatása stb.), és ez engem is arra sarkalt, hogy valami hasonlót tegyek.

A kórházlelkészségre jelentkeztem beteglátogatónak. Volt egy néhány alkalomból álló képzés, miután egy belgyógyászati osztályon kezdtem körbejárni a kórtermeket. Összeírtam, kik azok, akik szeretnének szentségekhez járulni, áldozni, gyónni és leadtam a listát a helyi plébánosnak.

Amit adott ez az ifi-közösség, az egyfelől a szolgálat iránti elköteleződés. Másfelől az alkalmakat vezető fiatal, velem egykorú atya egy paradigmaváltást jelentett számomra az egyház- és papképemben, mert azelőtt csak idősebb papokkal találkoztam és beszélgettem. Láttam, hogy ő mennyire *vidám és boldog a hivatásában*. Amikor személyesen találkoztam vele, egy kicsit elgondolkoztam, és megfogalmazódott bennem, hogy ez a papság igazából olyan, amit én is tudnék csinálni - ha az Úr erre hívna. *Akkor még nem éreztem ezt a hívást, de ezek az elgondolkodtató motívumok azért titokban hatottak rám.*

▪ **Mik a feladataid itt a plébánián, és mi az, ami különösen tetszik?**

▪ Például a kereszteléseket kaptam meg. Az mindig izgalmas, hogyan beszéljek a keresztségről főleg azoknak, akik nem állnak olyan közel a hithez, de gyermekeiket szeretnék megkeresztelni. Az eddigi jelentkezők között azért több is volt ilyen. Beszélgetek velük arról, hogyan állnak jelenleg Istennel, s abból próbálok kiindulni.

▪ **Mi a mottód és a jelmondatod?**

▪ Diakónusszentelésemre a Mt 6,21-et választottam: „Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.”

Hova teszem az életemnek a fókuszát és a szívemet?

Bármilyen hivatást is választunk, úgy tudjuk hitelesen végezni, akár szülő vagyok akár pap, vagy akármilyen foglalkozást végzek, ha a szívemet is beleteszem. Így tudjuk a legtöbbet adni másoknak is.

A hitünknek is fontos szempontja, amit ez a szentírási rész üzen. Krisztus követője is csak akkor tudok lenni, ha a szívemet is teljesen oda tudom adni. Vagy odaadom magam teljesen, vagy nem tudok vele közös életet élni.

Keresztelés előtt is fontos megkérdeznünk magunktól, hogy gyermekünket tényleg kereszténynek akarjuk-e nevelni. Ezt a nevelést igazán csak úgy valósíthatjuk meg, ha mi magunk is Jézus követői vagyunk. Nemcsak az a célunk, hogy értékrendet, szempontrendszert, szokásokat adjunk át, hanem hogy magával Jézussal kerüljünk személyes kapcsolatba. Ha mi szülők ezt éljük meg, ez fogja a gyermekeinket is megszólítani. Ez vonja maga után, hogy egy bizonyos értékrendet követnek, amit megpróbálnak még jobban megismerni és aszerint is élni.

▪ **A járvány teljesen megváltoztatta a hitünk gyakorlásának a szokásait. Gátolja, gátolhatja-e ez a hitünk megélését is?**

▪ Az előírásokra jobban oda kell figyelni a programok szervezésekor, ez most így nehezebb. Az arcot eltakaró maszk egy kommunikációs akadály, mert így nem látjuk azok arcát, akikkel éppen kapcsolatban vagyunk. Valakinek problémát jelentett az elején, hogy kézbe kell áldozni, vagy hogy el kellett hagyni a békeköszöntésnél a kézfogást. Ez teljesen

érthető. Ami nagyobb kihívást jelent, az a közösségi alkalmak átgondolása, – amennyire lehetséges – áthelyezése az online térbe.

▪ **Mi segíthet az otthonunkban, ezekben az időkben, hogy kapcsolódni tudjunk Jézushoz?**

▪ Az otthoni egyéni imádságnak nagy jelentősége van – a mostani helyzettől függetlenül is. Aki eddig nem volt hozzászokva, hogy mit jelent egyedül imádkozni, annak sokkal nehezebb most ezt megtanulni.

A Szentírás olvasása egy ilyen lehetőség. Az Adoremusból lehet például a napi szentírási részeket elolvasni, és azzal úgy imádkozni, hogy meghalljam, mit üzen aznap számomra Jézus: valamiben megerősít vagy cselekvésre hív, hogy például béküljek ki egy ismerősömmel. Figyeljem, hogy mi az, ami személyesen megszólít. De elkezdhetem az evangéliumot is folyamatosan olvasni, és erről egy beszélgetést kezdeni Jézussal. Arról, hogy aznap mit üzen számomra abban az élethelyzetben, amiben vagyok.

Ilyen még a rózsafüzér napi imádkozása. Jézus titkaiban elmélyedünk, és azon elmélkedünk, mit jelentett számára az, amit Ő átélt, és számomra mit jelent? Vagy csak egyszerűen kapcsolódni akarok hozzá e számára meghatározó eseményeken keresztül. A rózsafüzért ezenkívül lehet online formában másokkal is együtt imádkozni. Nekem is volt már benne részem, nagyon jól sikerült.

Segíthet, ha esténként 5-10 percben a lefekvés előtt visszagondolunk a napunkra, hogyan volt jelen Isten az életünkben. Továbbá visszanézhetünk arra, hogy mit tettünk, mi az, amit jól csináltunk, mit rosszul, milyen szeretetet adtunk másoknak, milyen bűnöket követtünk el, és hálát adhatunk Jézusnak mindazért, amit kaptunk. Tanuljuk meg észrevenni az Ő jelenlétét az életünkben, és hallgassuk meg, hogy hív-e valamire a következő napon. Ezek egyéni kis lelkigyakorlatok, amiket a járványtól függetlenül is jó, ha végzünk.

▪ **Közösségekben a jelen helyzetben hogyan helyettesíthető a személyes találkozás?**

▪ Szabadtéren még lehet találkozni. Tavasszal a társaimmal szerveztünk közös Skype reggelit rántottával, házi kolbásszal. Kiraktam az asztalra a laptopot, megterítettem, elkezdtünk enni és közben beszélgettünk. Sokféle konferenciabeszélgetésre alkalmas program van, amivel csoportokat lehet összehozni, közösen filmet nézni, vagy rajzolni, de nyilván egyik sem helyettesíti a személyes találkozásokat. Most mi is keressük a plébániai csoportok számára a minél jobb lehetőségeket. Ez kreativitást igényel.

▪ **Hogy lehet jelen lenni és azt megtartani az online alkalom közben?**

▪ Nekem az a nagy tanulság, hogy nem szabad nagyon nézegetni magamat a kisképernyőn. Ez nagyon el tudja vonni a figyelmet. Ha egyedül vagyok otthon, akkor ez igazából belső elhatározás kérdése, hogy akarok-e odafigyelni a többiekre így is. Nehezebb helyzetben vannak a kisgyermekes szülők. Ilyen téren a praktikákról őket kellene inkább megkérdezni.

▪ **Mit üzensz az olvasóknak a karácsony közeledtével?**

▪ Mostanában valószínűleg mindannyian többet vagyunk otthon. Elsősorban figyeljünk arra, hogy a legközelebbi „lakótársainkkal" törekedjük Jézus főparancsát élni. Amikor ez nagyon nehéznek tűnik, gondoljunk Ferenc pápa szavaira: „Jézus nem azt mondta, hogy kedveljük, hanem hogy szeressük egymást!" Így egy ilyen fejre állt helyzetben is szép karácsonyunk lehet, ha engedjük, hogy Jézus megszülessen közöttünk. „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük" (Mt 18,20).

Szerző: B.T.

Boldog ember és pap

- Interjú Varjú Imre atyával

Varjú Imre atyát bizonyára mindenki ismeri plébániánkon, de még a kerületben is, hiszen rendszeresen szerepel a helyi médiában, sőt, néhány éve a Magyar Érdemrenddel való kitüntetése alkalmából országosan is ismertté vált. Ám még közösségünk régi tagjai előtt sem ismert hosszú életének minden része, ezért kerestük most fel a Szent József-kápolna melletti otthonában egy beszélgetésre.

▪ **Imre atya, hogy szolgál az egészsége, kedélye ezekben a nehéz időkben?**

▪ Mivel veszélyeztetett csoporthoz tartozom a korom miatt – 88 éves vagyok –, vigyáznom kell, karanténban élek. Máskülönben jól érzem magam; nemrég szokás szerint kivizsgáltak az ORFI-ban, és kiderült: semmi bajom sincs, még jogosítványt is kapok. Csak a térdízületeim fájnak, alighanem a sok síeléstől, és elég rossz már a hallásom. Mindez azért is örvendetes, mert legalább négyszer meg kellett volna már halnom: egyszer véletlenül lúgot ittam, és csak a gyors orvosi beavatkozás mentett meg, aztán korcsolyázás közben a jégbe szakadtam és kis híja, hogy meg nem fagytam. Később majdnem légi katasztrófa áldozata lettem például, illetve súlyos Hepatitis C-fertőzést is kaptam, ami után az immunrendszerem legyengülése miatt tíz hónapig éltem elszigetelve a szobámban, tehát ez a mai karantén nem is annyira ismeretlen nekem.

▪ **Kezdjük akkor talán az elején. Be tudná mutatni a családját, gyermekkorát?**

▪ 1932-ben születtem Endrődön, előttem hét évvel jött világra egy bátyám, aki azonban csak néhány hetet élt. Édesapám paraszttember volt, afféle "bolgárkertész". Tíz hold földön gazdálkodott, a tanyánknál folyt el a Berettyó, a legközelebbi szomszédok is több száz méterre laktak. Egy tanyasi iskolába jártam elemibe négy kilométerre. Csodálatosak a gyerekkori élményeim, nagyszerű, egészséges környezetben éltem lovakkal, tehenekkel és mindenféle állattal, emlékszem még például azoknak a gyümölcsöknek, paprikának, paradicsomnak az ízére is (akkoriban semmiféle vegyszer nem volt még). Teljesen önellátóak voltunk, csak petróleumot, gyertyát, gyufát, sót meg élesztőt kellett vásárolnunk. Nyaranta később a szemináriumból is hazajártam segíteni.

▪ **Hogyan jutott el a papi hivatásig?**

▪ A tizenegy kilométerre fekvő Mezőtúron jártam református gimnáziumba, ahol remekül megalapozták az ember műveltségét. Nem voltam rossz tanuló, de éppen kiváló sem. Hittanórára eljártam a kis helyi templomba, és az ottani plébános meg káplán nagyon boldog emberek voltak, még azokban a nehéz időkben is, amikor megesett, hogy éjszaka beverték az ablakukat. Én tizenhat évesen alapvetően akkor nem pap, hanem boldog ember akartam lenni, és kérdeztem tőlük: ennek mi a titka? Azt válaszolták, hogy a Jóisten megadta nekünk egy olyan hivatásban élnünk, amiben mindenkinek tudunk segíteni. Akkor, mondom, én is

Forrás: www.magyarkurir.hu

pap leszek! Ez a boldogság volt számomra a hivatás ösztönző. Először Vácott voltam kispap, majd a szeminárium államosítása után Egerbe, onnan pedig a budapesti Központi Szemináriumba kerültem. Szentelés után alig kezdtem meg káplánkodásomat Pécelen, belecsöppentem a forradalomi eseményekbe, mint Pilátus a Krédóba. November 4-én vasárnap volt, megígértem a Bakáts téri kórház betegeinek, hogy megáldoztatom őket. A Kálvin téren szovjet tankok között mentem reverendában – mindenkit lelőttek, a reverendás papot nem!

▪ **A későbbieket nagy vonalakban már sokan ismerjük, de szeretném részletesebben is kérdezni a büntetés éveiről.**

▪ Semmiféle fegyveres cselekményben nem vettem részt. Később a pesti eseményekről szóló sokszorosított hírlevél miatt a "szocialista államrend megdöntésére tett kísérlettel" vádoltak meg. Első fokon hét, másodfokon négy évet kaptam. Raboskodtam a Fő utcában, a Markóban, ahol nyolc négyzetméteren tizenegyen voltunk (meg rengeteg poloska), aztán Kőbányán a Gyűjtőfogházban, a váci fegyházban, utolsó fél évben pedig az osztályidegeneknek kijáró szigorítottban Márianosztrán. A börtönt is meg lehetett szokni, én ráadásul fiatalember voltam, se kutyám, se macskám, akikért aggódnom kellett volna, és tudtam, hogy előbb-utóbb kiszabadulok. Bennünket, papokat fizikailag nem bántottak, a legnehezebb a megaláztatás elviselése volt. A börtönben is vigaszt tudtam nyújtani, erőt adni, segíteni, feloldozni őket, ez nagyon nagy dolgot jelentett ott – négy embert vittek mellőlem kivégezni. Két év után amnesztiával szabadultam. Jóval később többször is invitáltak beszámolóra ezekről az élményekről iskolákba és közösségekbe.

▪ **A hívei ismerték a múltjának ezt a részét?**

▪ Később is tudták rólam, inkább sajnáltak miatta. Az idő tájt börtönviseltként még papként is büntetve voltam: nem kerülhettem városba, így szolgáltam a kiskunsági tanyavilágban, amit Csepel motorkerékpárral jártam be, majd Soroksárra, Borsosberénybe. Csak jóval később juthattam Budapestre.

▪ **Természetesen bennünket a plébániánkon eltöltött évei érdekelnek legjobban.**

▪ Pestszentlőrincre 1978-ban kerültem fel. Itt eleinte fenntartásokkal fogadtak mint vidéki papot, de aztán elfogadtak, főleg amikor építkezni kezdtem – érdekes, bárhol szolgáltam, mindig építeni kellett valamit. Előbb a romos templomot, majd a plébániát. Több csoda esett akkoriban is, például egyszer, amikor a templombelső mennyezet lambériáját épp befejezték, a jelentős összegű munkadíj teljesen hiányzott. Rá egy napra jön a templomba egy néni bottal, és a takarékkönyvét a plébániának ajándékozta – épp annyi volt benne, amennyi a munkások kifizetéséhez kellett! Itt a kápolnánál is én alakítottam ki azt a kis összkomfortos lakrészt, ahol most lakom.

▪ **A rendszerváltás után felgyorsult az élet nálunk is, hogyan használta ki ezeket az új lehetőségeket?**

▪ Igen, sok változás történt: visszaigényelhettük például az oktatási intézményeinket Mester László akkori szocialista polgármester segítségével, aki egyébként egészen a közelmúltig itt lakott szemben velem az Ibolya utcában. A Szent Lőrinc iskolában még mindig van négy vagy öt tanár az alapító kollektívából, hálából máig onnan kapom az ebédemet. Aztán mindig irigyeltem azokat a plébániákat, amelyek területén vannak szerzetesközösségek. Épp akkortájt látogattak Magyarországra Amerikából a nővérek a Jézus Szíve Társaságból, akik idehaza szerettek volna megtelepedni, de hiába járták be az országot, sehol nem fogadták be őket. Már épp utaztak volna vissza, amikor egy ismeretség révén idelátogattak, én pedig kapva kaptam rajtuk, hiszen éppen ilyen segítségre volt szükségem. A templom telkéből ki is kanyarítottunk nekik egy kis darabot, ahol felépült a Rendházuk.

▪ **Mennyi ideig szolgált nálunk? Hová került ezt követően?**

▪ Huszonöt évig voltam itt, amikor az új érsek, Erdő Péter egy bérmálás alkalmával felvetette, hogy szüksége lenne rám a Mátyás-templomban és egyházmegyei vagyonkezelőként is – régóta ismertük egymást, megbízott bennem. Azzal a feltétellel fogadtam el, hogy rendezzük a papok fizetésének és nyugdíjának kérdését, ami akkor még nem létezett, de mára így nagyon jól kialakult és bevált. Addig voltam a Várban, amíg a templom felújítása kívül-belül be nem fejeződött, és az addigi három kicsi helyett a toronyba nem kerültek az új harangok (érdekesség, mint utóbb kiderült, ezekre nem szokásos módon a püspök neve került feliratként, hanem az enyém). Ezután fogadta el a bíboros a nyugdíjkérelmemet. Fogalmam sem volt, hová menjek, így ő ajánlotta, hogy jöjjek ide a Szent József-kápolnába, ahol előttem Fila Béla professzor is lakott. Ez tíz évvel ezelőtt történt.

▪ **Mivel tölti szívesen a szabadidejét?**

▪ A síelést negyven évesen kezdtem el egy barátom invitálására, nagyon megszerettem, a test és lélek edzése, csak három éve hagytam abba. Na és rengeteget utaztam, pedig csak '71-től engedtek külföldre, és akkoriban csupán három évente lehetett Nyugatra menni, az ehhez kapott száz dollár is ami vajmi kevés volt, de azért miseintenciókból, külföldi barátaimtól mindig jutottam segítséghez. Egy német pap barátomtól például kaptam egy bogárhátú Volkswagent, amivel bejártam Európát, az ő halálosan beteg szintén pap öccse ajándékozott nekem ötezer márkát, amit el sem tudtam költeni Frankfurttól Rómáig utazva. Ezeknek az utaknak sokszor nagyon kalandos háttere volt. Például egyik akkoriban hozzám tartozó falu, Horpács valamikor Mikszáth-birtok volt, és mint megtudtam, akkor még élt egy Mikszáth-unoka Franciaországban. Megszereztem a címét, levelezni kezdtünk, és megígérte, ha Párizsban járok, egy hétre vendégül lát – sikerült is a találkozó. Máskor egy orvos barátom feleségének biztatására Spanyolországot utaztam végig három hét alatt. A nővérekkel három alkalommal jártam az Egyesült Államokban, egy gazdag barátom pedig egyszer befizetett egy Seychelles-szigeteki útra is. Később a repülőtér alapító lelkésze lettem; Ferihegyen a szocializmusban nem volt természetesen kápolna, ám utána mivel itt szolgáltam és angolul is tudtam, a püspökom kiküldött a reptérre, ahol a vezérigazgató engedélyezte a kápolna létrehozását (ez ma is megvan az emeleten a kettes terminálon). A repülőtéri lelkészek nemzetközi egyesülete pedig, amelynek így tagjává lettem, minden évben más kontinensen tartja összejöveteleit, így Amerikától Ausztráliáig bejártam a világot (sajnos Japánba nem sikerült eljutnom).

▪ **A világutazáshoz nyelvismeret is szükséges, melyeket beszéli?**

▪ A gimnáziumban nyolc évig tanultam angolul meg latinul gondolkodni, beszélni. Utóbbinak nagy jelentősége lett később a teológián. Németet egy zsidó lánytól, Klein Rózsitól tanultam Mezőtúron hetente kétszer egészen a deportálásukig. A börtönben, a Markó utcában Darvas Ivánnal ültem együtt, akinek a felesége, Tolnai Klári egy francia nyelvkönyvet és egy Shakespeare-kötetet küldött be, pár hónap alatt abból is rám ragadt sok minden. Említett spanyol utam előtt két évig vidékről Budapestre bejárva, órákat véve megtanultam spanyolul, és olaszul is tudtam. Persze, mára megkoptak már ezek az ismeretek, de azért nem lehet eladni egyik nyelven sem.

▪ **Bár már hivatalosan nyugállományban van, továbbra is naponta szentmisét mond, szentségeket is szolgáltat ki és készít fel rájuk, csak temetést nem vállal már. Milyen tervei vannak még?**

▪ Várom a "behívót", egyetlen tervem erre felkészülni. Megvan a sírhelyem a Soroksár-újtelepi Fatima-templomban, ahol a szüleim is nyugszanak, most halottak napja környékén is gyújtottam ott mécsest. Mindketten kilencvenkét évesen haltak meg, így – ha a vírus most nem visz el – talán még egy-két esztendő nekem is adatik.

Budaházy Gábor

Elengedni, de mit?

Úgy ötéves lehettem, amikor először ültem libegőn a szüleimmel. Egy nyári babasapkában nézelődtem kifelé jóllakottan - a sapka pedig a napi tartozék része volt azokon a meleg napokon –, amikor a libegő egyszer csak megindult, és kezdetét vette a lebegés. A szép táj látványa vagy a tarka pillangók valószerűtlen közelsége, esetleg a zöldellő rét vagy általában a sok új élmény váltotta-e ki, nem tudom, mert ösztönös volt, de olyan dolgot tettem, amit azelőtt soha.

A magasságban én, a tejfölös szájú kislány, lekaptam a kobakomról a sapkát és egy elegáns mozdulattal megváltam tőle. Úgy néztem a repülő kissapka nyomába, míg leér a földre, mint a legizgalmasabb moziműsort. Ez az ártatlan kísérlet, ami pár pillanatig tartott csupán, olyan örömteli és felszabadító volt, mint semmi más azelőtt, a szerény pár életévem alatt.

Gyakran használják ezt a szót manapság: elengedés. Bosszankodsz valamin? Engedd el! Régóta megoldatlan problémád van? Engedd el! Ragaszkodsz valakihez, de ez nem kölcsönös? Engedd el! Lassan mindenre válasz, mindenre gyógyír, szinte közhellyé vált ez a kijelentés.

Nem szétcincálva ezt a szót, nem túlelemezve a tartalmát, megkísérlem megfogalmazni, mit is jelent ez, mert egy olyan embertől kaptam tanácsként, akinek a szavára adok.

Elengedés = Szabadság, jelenre figyelés, a a dolgok értékelése, helyes látása… előítéletek és félelem nélkül úgy, ahogy vannak.

Az elengedés úgy gondolom ott kezdődik, amikor a dolgokhoz, emberekhez való idejétmúlt ragaszkodásainknak ellen tudunk állni, meg se tesszük az adott dolgot; akkor már sokat tettünk az elengedésért. Már nem zavar, nem bosszankodunk rajta, meg tudunk lenni nélküle.

Szokások rabjai helyett szokásaink irányítóivá válhatunk, ebben áll a szabadságunk.

Nem könnyű, de magunkra szabva kitűzhetjük a célt, hogy mi az, ami nehézséget okoz, és elhatárolhatjuk magunkat tőle. **Fontos a pozitív fogalmazás, hogy ne elkerülni akarjunk valamit, hanem elérni.** Nekem ez úgy ment könnyen, hogy az adott helyzet leírásában a kívánt viselkedést soroltam fel, hogyan fogok reagálni mostantól az adott helyzetre. Például, ha valaki kétségbe vonja azt, amit mondok, várok pár percet és átgondolom a dolgot, időt kérek stb. A Miatyánknak ez a sora: "bocsásd meg a mi bűneinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek" - szó szerinti fordításban ezt jelenti: „engedd el a mi tartozásainkat, amint mi is elengedtük a nekünk tartozóknak". (vö. ujszov.hu, Mt 6,12)

Eszembe jut még egy eset, aminek ötlete teljesen magától jött, nem szerepelt semmilyen lánybúcsús ötletlistán a neten. Az esküvőm előtt elajándékoztam, „elengedtem" minden olyan tárgyat, amit korábbi kapcsolataimból kaptam ajándékba, és ezzel jobban jelen tudtam lenni az új kapcsolatomban. Emlékszem, jól is esett ez az „elengedés", ráadásul még jól is jártam, mert az idegenektől a tárgyakért cserébe idézeteket kértem, a házasságomra vonatkozó jókívánságokat, vicces tanácsokat.

Amikor egy hajó süllyedni kezd, a rajta lévő súlyokat engedjük el róla, mert a víz lehúzza, de ez már nem a klasszikus elengedés esete, amikor önszántunkból szeretnénk megszabadulni egy bosszantó szokásunktól vagy idejétmúlt tárgytól, mert itt már azonnali cselekvésre van szükség, különben odaveszünk. Tehát széles a skála abban is, hogy egyszerűen csak az érzés miatt csináljuk, mint a kislány, aki próbálgatja magát a libegőn, vagy a változás teljesen szükségszerű és aktuális.

Hogy mennyire nehéz tud lenni az elengedés, akár tárgy, rossz szokás vagy személy tekintetében, ahhoz térjünk vissza szintén a gyerekkorhoz. Hatéves kisfiamon látom, milyen nehéz például tárgyat is odaadnia egy másik gyereknek, annyira ragaszkodik hozzá. Valószínű ahhoz az érzéshez ragaszkodik, hogy valami az övé, nemcsak a tárgy a fontos számára. És most kezdődne az elengedés témája a felnőttek esetében, legyen az bármi. Csak annyit tudok hozzátenni, amire e cikk megírása sem cáfolt rá: könnyű azt mondani.

Mégis arra törekszem egyéni életemben, hogy ne ragaszkodjam túlzottan tárgyakhoz. Fontos életszakaszaimban ideig óráig bizonyos tárgyak egy szakaszváltást jelenítenek meg, de idővel lecsengenek.

Az elengedés fontos, a változás pedig elengedhetetlen.

És nálad?

Burucs Tímea

* * *

A témában javasoljuk az alábbi könyvet:
Neal Lozano: Eloldozva – Szabadság, Marana Tha, 2015

Új Közösségi ház a láthatáron

Évek óta sejthető, hogy a plébániai közösségi házat, amelyet most nagyrészt a katolikus óvoda és az önkormányzati iskola használ, már nem tudja visszaszerezni a plébánia. Több, mint egy éve felvetődött, hogy a meglévő telkeinken helyezzünk el egy új közösségi házat, mert igencsak nagy szüksége van rá a plébániának. Az érsekség röviddel ezután ki is nyilvánította támogatási szándékát, bizonyos összeget el is különített erre. A pénzügyi keretet az építkezéshez az érsekségen keresztül a magyar állam adja, az érsekség a lebonyolító, nekünk tehát nincs építtetői feladatunk.

Két alapvető lehetőség adódott az új épület elhelyezésére, hiszen két telke van a plébániának: a templomkert és a plébánia épület kertje. Figyelembevéve azt, hogy a templomkert a maga parkszerűségében mekkora érték, és megfontolva azt a kedvező feltételt, amit egy épületbővítés jelenthet egy teljesen szabadon álló épület építésével szemben, Abi atya az építésszel együtt úgy döntött, hogy a meglévő plébánia épületét bővíti ki az új közösségi háznak a tereivel. Erre vonatkozóan kezdődött meg azután a tervezés.

Abi atya heteken át tárgyalt az építésszel, amíg kialakult az a vázlatterv, amelyet az építész bemutatott a képviselőtestületnek. Miután a testület elfogadta a koncepciót, kisebb kérdésekben módosítási javaslatokat fogalmazott meg. Ezek bele is kerültek az engedélyezési tervbe. A tervek szerint a Batthyány Lajos utcai L-alakú plébániaépület az iroda felől meg lesz toldva egy új szárnnyal, így végül a beépítés U-formát fog felvenni.

A rendelkezésre álló összeg tulajdonképpen az építkezés léptékét is rögtön meghatározta. Ebbe a vissza nem térítendő összegbe annyi fér bele, hogy egy 120 fős nagytermet tudunk a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel együtt kialakítani, illetve még két tetőtéri kiscsoportterme tudunk létrehozni, amelyek kiválóan alkalmasak lesznek az ifjúsági alkalmak megtartására, illetve nagyobb rendezvények számára kiegészítésnek. A terv tartalmaz továbbá a régi plébánia épületében egy, az új szárny aulájából nyíló, kb. 20 fős kistermet is, amely a jelenlegi iroda és vendégszoba helyére fog készülni. Így az új közösségi épületrészben lesz egy 120 fős és egy 20 fős terem a földszinten, valamint két 15-20 fős terem a tetőtérben. Gábor atya és Áron atya azonban éppen arról egyeztet az építésszel, hogyan lehetne a meglévő épületben az irodát úgy elhelyezni, hogy a mostani „nagytermet" továbbra is használni lehessen.

Az új közösségi ház nagyjából kielégítené azt az igényt, hogy egy időben több csoport is lehessen a plébánián. Így végre tudnánk csoportokat fogadni, leültetni, és párhuzamos programot biztosítani. A régi kultúrház közösségi terme megmarad, úgy is, hogy nem a plébániáé, csak használati joga van hozzá, így az új közösségi ház mellett ez is egy továbbra is használható közösségi tér lesz. A csoportok elkülönítésének a szükségessége a járvány idején különösen jól látszik, de ezzel hosszú távon is számolni lehet.

Az új épületszárnynak 2021. december 31-ig állnia kell, és a támogatás végső adományozója, a magyar állam felé az érsekségnek be kell mutatnia, hogy sikeresen megvalósult. Az építőipari árak kiszámíthatatlansága miatt elképzelhetőnek tűnik azonban, hogy bizonyos burkolási feladatok nem a rendelkezésre álló egyházmegyei pénzösszegből fognak megvalósulni, hanem önerőből. Ez nyilvánvalóan teremt egy kis pénzügyi bizonytalanságot. Emiatt most próbálunk tartalékot képezni, ami a vírus idején különösen nehéz feladat.

Egy önkormányzati pályázat jóvoltából jelenleg az iroda felé vezető lépcső felújítása is zajlik. Mire a karácsonyi Szív-Hang megjelenik, remélhetőleg már készen lesz. A plébánia bejáratának a felújítását igyekeznek az új közösségi házával összhangban megvalósítani. Itt most nem lesz akadálymentes a bejárat, mert majd a közösségi házon keresztül lesz akadálymentesen megközelíthető az iroda.

Az új közösségi háznak a tervek alapján két arca van: a Batthyány utcai homlokzata a helyi településképhez és a plébánia külső architektúrájához illeszkedik, a templom felőli oldala pedig dinamikus és XXI. századi megjelenést kölcsönöz az épületnek.

Írták: Babos Áron és Harmai Gábor atyák
Szerk.: B.T.

Építészet: Mester Építész Studio Kft.
*Felelős építész tervező: Mester István * Építész munkatárs: Karányi Ágnes*

Historia domus 24. rész

Még mindig 1939-et írunk.

Puskaporos a levegő a világban. Németország lerohanja Lengyelországot, majd a szovjetek is jókora részt kanyarítanak belőle. Ebből aztán nagy bonyodalom származik Európában.

Magyarországon egyelőre nyugalom van, bár behívnak katonának egy-két korosztályt minden eshetőségre készülve. Pestszentlőrincen is elhelyeznek pár százat. A Gloriett-nél repülő megfigyelő állomás van. Nálunk százágyas kórházat kell felállítani, mindennel felszerelve. Folyik a gyűjtés elég szép eredménnyel. Ide is beszivárognak mindenüket vesztett lengyel menekültek. Mi lesz velük? csak a Jóisten tudja!

Közben ez évben is – mint minden évben – Tóth Veronika missziós kiállítást szervez Japánból kapott tárgyakból. A kiállításnak híre megy. Tapogatózni kezdenek a japán császári követségtől: érdemes-e megnézni? December 6-án kijön a szövetségi tanácsos, Tokinosuke Takeuchi, aki megnézi és megelégedését fejezi ki. Plébánosunknál tiszteletét teszi, ahol minden jóval ellátják, majd igen kedvezően nyilatkozva a látottakról, referál a követnek. Meg is lett az eredménye! December 8-ra bejelentette magát a követ feleségével együtt. Nem akarván a tömeg bámészkodásának kitenni őket, plébános úr csak két-három embert értesített az eseményről. A követnek is nagyon tetszett a kiállítás, sőt azt is megjegyezte egyik-másik tárgyról, hogy valóságos unikumok, mert már Japánban sem találhatók. A szemle után uzsonnán vettek részt és valószínűleg kitűnően érezhették magukat, mert meleg hangú levélben köszönték meg mind a látottakat, mind a vendégfogadást, és viszonzást ígértek. Meg is tartották. A követ maga rendezett Japánról fotókiállítást az Urániában, ahova plébánosunkat is – 10 páholy tiszteletjegy mellékelésével – meghívta. Az előadás végén a követ úr barátságosan emlékezve és megemlítve lőrinci látogatását, elbúcsúzott tőle. Plébános úr invitálta egy újbóli vendéglátásra, de magyaros módon! Követ úr belement. Így került sor januárban – nem is gondolva, hogy sikerrel járhat – egy újabb meghívásra, aminek követ úr egész családjával szívesen eleget is tett. Prelátus urunk soha nem gondolta volna, hogy ilyen illusztris vendégekkel ilyen közeli kapcsolatba kerülhet.

December 19-én ünnepelték Főpásztoruk, dr Hanauer István* kormányzásának 20. évfordulóját 250 paptársa részvételével, bensőséges lelkülettel. Látszott, hogy Őexcellenciáját szívből fakadó szeretettel vették körül, s kit ez alkalomból XII. Piusz pápa pápai trónállóvá nevezett ki. (Azóta ez a cím már nem létezik! Szerk.) Az egyházmegye egy művészi kehellyel ajándékozta meg, a pestszentlőrinciek pedig egy értékes albummal, melyben az alatta épült templomokat, intézményeket mutatták be. Látszott Őeminenciáján, hogy mennyire örült az ajándéknak, és köszönetét hálásan fejezte ki.

Közben a történelem eseményei járták a maguk útját. Ahogy korábban írtunk Lengyelország bekebelezéséről, a szovjetek most Finnországot támadták meg, ahol a finnek hősiesen ellenálltak. De ez már egy másik történet…

Sz.M.

Képek a pestszentlőrinci japán kiállításról

*Rövid idézet Hanauer Istvánról:

„Négyszer végigjárta egyház-megyéjének minden félreeső faluját, tanyacsoportját, s ekként ismerte meg híveinek lelki szükségletét, anyagi nyomorát, és minden tőle telhető módon segített is rajtuk. Püspöksége idején kilencven új templom épült, harminckilenc új lelkipásztori állomás létesült, s ezen felül tizenhat kültelki curatiát szervezett át plébániává. Figyelme egyaránt kiterjedt a főváros környékére (»Páris vadonára«) és a tanyai lelkészségekre."

Forrás: Mester, János: Elhúnyt [!Elhunyt] pedagógusok : két pedagógus magyar egyházfejedelem : Hanauer Árpád István : 1869-1942. In: Magyar pedagógia : a Ma-gyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottságának folyóirata, (52). pp. 126-128. (1943) http://misc.bibl.u-szeged.hu/11650/1/mp_1943_126-128.pdf

SZENTMISÉK RENDJE

Főplébánia		
Vasárnap	**7:00, 9:00, 10:30, 18:00**	
Hétfő	7:30, 18:00	*Gyóntatás* * előre egyeztetve * általános feloldozás Advent utolsó vasárnapján
Kedd	7:30, 18:00	
Szerda	7:30 ---	
Csütörtök	--- 18:00	
Péntek	7:30, 18:00	
Szombat	7:30, 18:00	

Adventben a **Roráte misék** hétfőtől szombatig minden nap reggel **½ 7-kor** kezdődnek, előtte az Úr angyala imádságot imádkozzuk. A járvány miatt idén sajnos nem lesz zsíroskenyér reggelente.

Adventben gyóntatásra a járványhelyzetre tekintettel telefonos vagy személyes egyeztetés alapján van mód. **Általános feloldozás**t fogunk adni **advent utolsó vasárnapján**.

IRODAI SZOLGÁLAT A FŐPLÉBÁNIÁN	
Hétfő, szerda, péntek	9:00 - 12:00
Kedd, csütörtök	15:00 - 18:00

telefon/fax: 1/290-3036
e-mail: pszlorincfoplebania@gmail.com
honlap: pestszentlorinc.plebania.hu
számlaszám: OTP Bank 11718000-20010063

Mennyei Atyánk!

A Te irgalmas szívedhez sietünk
a járvány napjaiban.
Bocsásd meg nekünk, hogy mohóságunkkal
megsebeztük a te teremtett világodat.
Bocsásd meg, hogy gyakran felszínes rohanás
volt az életünk.
Taníts minket csendre, az elmélyülésre.
Tanítsd a családokat, hogy újra felfedezzék a
közös imádság ajándékát!
Segíts minket, hogy a járvány idején
ne a félelem, hanem a benned való bizalom,
és a másoknak való segítés vágya
töltsön be minket.
Támogasd mennyei erőddel és védd meg
az orvosokat és az ápolókat,
adj gyógyulást és bátorítást a betegeknek,
add, hogy a haldoklók érezzék
a Te közelségedet, az elhunytaknak pedig
add meg, hogy beléphessenek
a Te örök szereteted országába.

Boldogságos Szűzanya,
akit Édesanyánkul rendelt Krisztus a kereszten, állj anyai szeretetteddel minden szenvedő mellett!

Szent II. János Pál Pápa, az irgalmasság titkának apostola, könyörögj Egyházunkért és az egész világért! Ámen.

Székely János püspök atya imádsága

Felelős kiadó:
Budapest-Pestszentlőrinci
Mária Szeplőtelen Szíve Főplébánia
1181 Budapest, Batthyány u. 87/b
Dr. Harmai Gábor plébános

Munkatársak:
Szerkesztő: Burucs Tímea
Korrektor: Fierer Zsuzsa
Tördelő: Koppányi Viola
Szilárdi Ferencné
Következő lapzárta: 2021. március 1.